

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Berov Ivan Xxxx, xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță:* 22.09.2021 – 05.05.2022;
- 2. instanța de apel:* 16.08.2022 – 29.09.2022;
- 3. instanța de recurs:* 08.12.2022 – 08.02.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 05 mai 2022, **Berov Ivan** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 150 (o sută cincizeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 896 (opt sute nouăzeci și șase) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că pe 23 iunie 2021, ora 22:30, inculpatul Berov Ivan, aflându-se în loc public - str. Pervomaiscaia, sat.

Novosiolovca, r-nul Taraclia, lângă poarta domiciliului nr. xxx, pe fonul certei cu Liutcan Ivan, proprietarul domiciliului menționat, din intenții huliganice, încălcând ordinea publică, exprimându-se cu cuvinte necenzurate în adresa lui Liutcan Ivan, acționând cu o deosebită obraznicie, intenționat i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii în față și diferite regiuni a corpului părții vătămate Liutcan Ivan, iar după căderea ultimului la pământ, i-a mai aplicat părții vătămate câteva lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului. Din cauza gălăgiei, din domiciliu a ieșit mama părții vătămate, Liuteanova Tatiana, care i-a luat apărarea fiului Liutcan Ivan și i-a solicitat lui Berov Ivan să-l lase în pace. Însă, Berov Ivan urmându-și intențiile criminale, intenționat a împins-o cu mâinile pe Liuteanova Tatiana, care a căzut la pământ, lovindu-se la genunchiul stâng al piciorului, iar după ce aceasta s-a ridicat de jos, din nou a împins-o, cauzând căderea acesteia repetată la pământ, lovindu-se la mâna stângă. În rezultatul acțiunilor sale intenționate, Berov Ivan i-a cauzat lui Liuteanov Ivan leziuni corporale neînsemnate sub formă de excoriații pe față și suferințe morale, iar lui Liutcanova Tatiana i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate și suferință morală.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganism, adică acțiunile intenționate care *încalcă ordinea publică*, însoțite de aplicarea violentei asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită.

Cauza penală a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel *procurorul*, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 1 (un) an și 6 (șase) luni închisoare, cu executare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că instanța de fond a calificat juridic corect acțiunile inculpatului, însă i-a stabilit o pedeapsă greșit individualizată, fără a ține cont de persoana acestuia, gravitatea infracțiunii, modul de viață și de activitate.

Or, inculpatul a fost condamnat anterior pentru infracțiuni similare, și anume: prin decizia Curții de Apel Cahul din 22.06.2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 90 Cod penal la 1 (un) an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe un termen de probă de 1 (un) an, antecedentul penal fiind stins; sentința Judecătoriei Taraclia din 13.01.2016, în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 84 alin. (4), 90 Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe un termen de probațiune de 2 ani, fiind liberat de la executarea pedepsei prin încheierea Judecătoriei

Taraclia din 24.11.2016 în temeiul Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. După aplicarea actului de amnistie, inculpatul a săvârșit din nou o infracțiune intenționată, urmărirea penală în cauza penală în privința lui Berov Ivan intentată în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind încetată în temeiul art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Prin urmare, inculpatul nu și-a făcut concluziile necesare, nu s-a corectat și din nou a săvârșit infracțiunea de huliganism, fiind predispus la un comportament antisocial, corectarea și reeducarea acestuia fiind imposibilă fără privarea lui de libertate.

Or, pedeapsa aplicată de instanța de fond contravine cerințelor art. 61, 75 Cod penal, nu este în măsură să restabilească echitatea socială, să ducă la corectarea inculpatului, precum și să preîntâmpine săvârșirea de noi infracțiuni din partea acestuia și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2022, apelul declarat a fost respins, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, în sensul dat, instanța de apel a statuat că instanța de fond întemeiat a considerat ca fiind suficiente probele administrate în vederea confirmării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care *încalcă ordinea publică*, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Instanța de apel, analizând sentința instanței de fond sub aspectul individualizării pedepsei stabilite inculpatului, în raport cu argumentele în apelul acuzării, a stabilit că prima instanță a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 7, 61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, ținând cont de atitudinea acestuia față de fapta săvârșită și consecințele survenite, precum și de măsura care să asigure corectarea și resocializarea acestuia, restabilirea echității sociale, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

Astfel, conform revendicării, inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar potrivit cazierului contravențional a fost sancționat pentru încălcarea ordinii publice, inclusiv huliganism nu prea grav, totodată se caracterizează pozitiv, este o persoană binevoitoare, comunicabilă, însă face abuz de alcool, cazurile de agresiune față de

persoanele din jur având loc în timpul aflării în stare de ebrietate; locuiește împreună cu mama și se află în relații de concubinaj.

Totodată, anterior inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătorei Taraclia din 19.06.2013, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 180 ore de muncă neremunerată în folosul comunității; prin sentința Judecătorei Taraclia din 26.03.2014 și decizia Curții de Apel Cahul din 22.06.2015, în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 90 Cod penal, la 1 (un) an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe un termen de probațiune de 1 (un) an; prin sentința Judecătorei Taraclia din 13.01.2016, în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 84 alin. (4), 90 Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, pe un termen de probațiune de 2 ani, fiind liberat de la executarea pedepsei prin încheierea Judecătorei Taraclia din 24.11.2016 în temeiul Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

La stabilirea pedepsei inculpatului instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familie acestuia, și anume, că acesta a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, anterior a fost atras la răspundere penală și contravențională, inclusiv pentru săvârșirea unor infracțiuni analogice, se caracterizează pozitiv, se află în relații de concubinaj și are la întreținere trei copii minori, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, că lipsesc pretenții materiale din partea părților vătămate, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare, care eronat a fost omisă de instanța de fond.

Astfel, este întemeiată concluzia primei instanțe că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, pentru săvârșirea infracțiunii incriminate, având în vedere caracterul excepțional al pedepsei cu închisoare, stabilit de art. 75 alin. (2) Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite și personalitatea acestuia, atitudinea părților vătămate care nu au înaintat pretenții și au solicitat aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității față de acesta, precum și acordul inculpatului de a executa o asemenea pedeapsă.

Referitor la condamnările anterioare ale inculpatului se atestă că antecedentele penal sunt stinse, inclusiv prin efectul actului de amnistie, acesta a fost eliberat de la executarea pedepsei cu închisoare, iar conform prevederilor art. 111 alin. (1) lit. d) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate cu suspendare condiționată a executării pedepsei, dacă în termenul de probă, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată.

Deci, pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, atitudinea lui față de infracțiunea săvârșită și consecințele survenite, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea acestuia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

Afirmațiile acuzării că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă în raport cu gravitatea faptei comise și persoana acestuia sunt irelevante, întrucât în împrejurările constatate executarea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității va fi în măsură să asigure corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii în viitor a unor asemenea fapte prejudiciabile, cât și să contribuie la realizarea scopului pedepsei penale.

Sunt neîntemeiate și argumentele acuzării că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal și de scopul pedepsei penale stabilit în art. 61 Cod penal, de personalitatea inculpatului, or, instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și de cele referitoare la persoana inculpatului, ajungând întemeiat la concluzia că stabilirea unei pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității va fi în măsură să corecteze inculpatul și să restabilească echitatea socială.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului se invocă faptul că, pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale din următoarele motive, nefiind în acord cu principiile prevăzute la art. 7, 61, 75 Cod penal.

La aplicarea pedepsei, instanța urmează să țină cont de circumstanțe cauzei, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior a fost atras la răspundere penală și anume, prin decizia Curții de Apel Cahul din 22.06.2015 a fost condamnat în

baza art. 287 alin. (2) lit. b), 90 Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an, antecedentul penal fiind stins; prin sentința Judecătorei Taraclia din 13.01.2016 în baza art. 287 alin. (2) lit. b), art. 84 alin. (4), 90 Cod penal, la 2 ani și 6 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani, fiind liberat de executarea pedepsei prin încheierea Judecătorei Taraclia din 24.11.2016 în temeiul Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

După aplicarea actului de amnistie, inculpatul a săvârșit din nou o infracțiune intenționată prevăzută de art 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, însă urmărirea penală a fost încetată în temeiul art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, inculpatul a fost sancționat contravențional pentru încălcarea ordinii publice, inclusiv de două ori pentru huliganism nu prea grav și de două ori pentru consum de alcool în locuri publice, se caracterizează pozitiv, însă face abuz de alcool și manifestă cazuri de agresiune față de persoanele din jur în timpul aflării în stare de ebrietate; locuiește împreună cu mama și se află în relații de concubinaj.

Cu toate că inculpatul a recunoscut faptele incriminate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, circumstanțele date nu demonstrează că acesta a conștientizat gravitatea infracțiunii săvârșite și a pășit pe calea corijării, aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității va fi apreciată ca atitudinea tolerantă a statului față de aceste categorii de infracțiuni, ce va submina încrederea societății în eficiența și echitatea justiției.

Totodată menționează că, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 25 din 12.08.2021, publicat în Monitorul Oficial al RM nr. 212-218 din 10.09.2021, art. 164, în vigoare din 12.08.2021 cuvântul „*grosolan*” și textul „*cinism sau*” au fost declarate neconstituționale, iar instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului cu indiciul calificativ - „*încălcarea grosolană a ordinii publice*”, sentința fiind menținută de instanța de apel.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, în care se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care

constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Din conținutul cererii de recurs ordinar, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, menționând că prin sentință inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă în raport cu fapta comisă și persoana acestuia, iar instanța de apel nu a intervenit în acest sens în hotărârea contestată de acuzatorul de stat, de aceea, la caz, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, prin stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, atunci când sancțiunea normei de incriminare prevede pedepse alternative, inclusiv închisoarea.

Pe marginea criticilor formulate în sensul vizat, Colegiul penal menționează că, instanța de apel a consemnat în partea descriptivă a deciziei adoptate despre faptul că în privința inculpatului poate fi atins scopul pedepsei penale, aplicându-i acestuia prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală și a ținut cont și de personalitatea inculpatului, acțiunile acestuia în vederea comiterii infracțiunii cât și urmările prejudiciabile ale faptei comise, de faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

O pedeapsă non-privativă de libertate este echitabilă la caz, va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane. La individualizarea pedepsei penale în speță, instanțele au pus accentul în primul rând pe gradul de gravitate a faptei comise, dar și pe scopul pedepsei penale, care poate fi perceput greșit de către persoana recunoscută vinovată în comiterea unei infracțiuni, atunci când vorbim de o pedeapsă prea aspră, care generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Nu în ultimul rând, instanța de recurs notează că, instanța de apel s-a expus deja asupra categoriei și mărimii pedepsei stabilite inculpatului, s-au dezbătut prin mai multe argumente criticele ce vizau pedeapsa, circumstanțele ce au influențat asupra operațiunii de individualizare a acesteia. Astfel că, criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or instanța de apel a motivat desfășurat temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate, iar formularea unei viziuni proprii referitoare la categoria și mărimea pedepsei ce ar constitui o pedeapsă echitabilă în sens larg, nu poate constitui temei pentru casarea unei hotărâri legal adoptate.

Totodată, sunt irelevante argumentele recurentului precum că „potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 25 din 12.08.2021, publicat în Monitorul Oficial al RM nr.212-218 din 10.09.2021, art. 164, în vigoare din 12.08.2021 cuvântul „grosolan” și textul „cinism sau” au fost declarate neconstituționale, iar instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului cu indicele calificativ - „încălcarea grosolană a ordinii publice”, sentința fiind menținută de instanța de apel”, or, cu toate că prin rechizitoriu inculpatului i-a fost înaintată învinuirea cu indicarea indiciului calificativ *încălcarea grosolană a ordinii publice (f.d. 118)*, instanța de fond i-a încadrat acțiunile acestuia ca huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită (f.d 164). Mai mult, excluderea cuvântul „grosolan” declarat neconstituțional, nu agravează situația inculpatului și nu schimbă în esență învinuirea, împrejurări în care criticile recurentului sunt lipsite de suport legal.

Având ca reper considerentele arătate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul-șef interimar al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 29 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui **Berov Ivan Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **23 martie 2023**.

Președinte:

Toma Nadejda

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana